

ZABEZPIECZENIE DOWODU

- Cel: zapobieżenia niebezpieczeństwu utraty możliwości przeprowadzenia danego dowodu w przyszłości
- Charakter konserwacyjny – dokonanie zabezpieczenia nie wyłącza przeprowadzenia zabezpieczonego dowodu w dalszym odpowiednim stadium postępowania

ART. 310 KPC

Przed wszczęciem postępowania na wniosek, a w toku postępowania również z urzędu, można zabezpieczyć dowód, gdy zachodzi obawa, że jego przeprowadzenie stanie się niewykonalne lub zbyt utrudnione, albo gdy z innych przyczyn zachodzi potrzeba stwierdzenia istniejącego stanu rzeczy.

POSTANOWIENIE SN Z DN. 26 LUTEGO 1969 – II CZ 6/69

Instytucja zabezpieczania dowodów, o jakiej mowa w art. 310 i nast. k.p.c., nie może służyć temu, żeby przyszły powód miał w ten sposób upewnić się co do szans mającego się wytoczyć procesu. W szczególności nie można żądać w trybie art. 310 k.p.c. przeprowadzenia ekspertyzy sądowo-lekarskiej celem ustalenia, czy dokonane zabiegi lekarskie były prawidłowe i czy mogłyby one uzasadnić roszczenie odszkodowawcze.

- Zabezpieczenia dowodu można dokonać przed wszczęciem sprawy, na każdym stadium postępowania cywilnego, również w trakcie zawieszenia postępowania (art. 179 § 3 k.p.c.).
- Zgłoszenie wniosku o zabezpieczenie dowodu (stanowiące wyłącznie czynność przygotowawczą w odniesieniu do dochodzenia roszczenia głównego) nie przerywa biegu terminu przedawnienia (art. 123 k.c.).
- Postanowienie oddalające wniosek o zabezpieczenie dowodu jest niezaskarżalne (postanowienie SN z 29.08.1969 – I CZ 81/69)

PRZYKŁADY

- dowód z zeznań świadków (ciężka choroba świadka i ryzyko szybkiej śmierci),
- dowód z oględzin nieruchomości (budynkowi grozi zawalenie),
- wyjazd ważnego świadka za granicę,
- obawa zniszczenia dowodu przez przyszłego przeciwnika procesowego

ART. 311 KPC

Wniosek o zabezpieczenie dowodu składa się w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy, a w wypadkach niecierpiących zwłoki lub gdy postępowanie nie zostało jeszcze wszczęte, w sądzie rejonowym, w którego okręgu dowód ma być przeprowadzony.

Wniosek o zabezpieczenie dowodu może być złożony:

1) przed wszczęciem postępowania – w tym przypadku wnioskodawcą może być osoba, która ma zamiar wszcząć postępowanie, albo osoba, która wie, że będzie pozwana, prokurator, względnie organizacja pozarządowa w ramach swoich uprawnień do wszczęcia postępowania cywilnego; sądem właściwym jest sąd rejonowy, bez względu na właściwość rzeczową w danej sprawie;

2) w trakcie sprawy – uprawniony jest powód, pozwany, prokurator albo organizacja pozarządowa biorąca udział w postępowaniu; właściwy jest sąd, w którym sprawa się toczy, chyba że jest to przypadek niecierpiący zwłoki.

ART. 312 KPC

Wniosek powinien zawierać:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy i przeciwnika oraz innych osób zainteresowanych, jeżeli są znane;
- 2) wskazanie faktów oraz dowodów;
- 3) przyczyny uzasadniające potrzebę zabezpieczenia dowodu.

ART. 313 KPC

Zabezpieczenie dowodu może być dopuszczone bez wezwania przeciwnika tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki albo gdy przeciwnik nie może być wskazany lub gdy miejsce jego pobytu nie jest znane.

ART. 314 KPC

Sąd wzywa zainteresowanych na termin wyznaczony do przeprowadzenia dowodu; jednakże w wypadkach niecierpiących zwłoki przeprowadzenie dowodu może być rozpoczęte nawet przed doręczeniem wezwania przeciwnikowi.

ART. 315 KPC

§ 1. Strony mają prawo wskazywać przed sądem orzekającym uchybienia popełnione przy zabezpieczeniu dowodu.

§ 2. (uchylony).

